

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

'Davacı küçük (') adına velayeten annesi ('); Mahkememize dava açarak; çocuğu (')'ın soyadının nüfus kayıtlarında babasının soyadı olan (') olarak kaldığını ve bu soyadının çocuğunu çok rahatsız ettiğini zira (') soyisminin okulda ve mahalle arkadaşları arasında alay konusu yapıldığını; bunun da çocuğunu olumsuz yönde etkilediğini ve bu yüzden okula gitmek istemediğini; oğlunun nüfusta iki ismi olmakla birlikte kendisine (') isminde hitap edildiğini ve bunun da resmi işlemlerde karışıklığa neden olduğunu ve ayrıca ilk ismi olan (') isminin kız ismi olarak bilinmesi nedeniyle de oğlu ile alay edildiğini; bu sebeplerle oğlunun (') olan isminin ('); (') olan soyisminin ise (') olarak değiştirilmesini talep etmiş ve duruşmada dinlenen küçük (')'ın duruşmada alınan beyanında; arkadaşlarının kendisine (') ismiyle hitap etmekle birlikte nüfusta geçen (') isminin de kız ismi diye kendisiyle dalga geçtiklerini, günlük yaşamda (') ismi ile bilindiğini ve kendisine (') ismiyle hitap edildiğini ve bu nedenle isminin (') olarak değiştirilmesini istediğini, ayrıca nüfustaki soyisim babamın soy ismi (') olarak geçtiğini ve bu soyismin yine arkadaşları arasında dalga konusu olduğunu, bu sebeple soyisminin annesinin soyismi olan (') olarak düzeltilmesini istemiştir.

Davacı (')'ün, eşi (')'dan, Mersin 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 09/10/2001 tarih ve 2000/618 esas, 2001/1013 karar sayılı ilamı ile boşandığı ve müşterek çocuk (')'ın velayet hakkının anne (')'e verildiği anlaşılmıştır.

İş bu soyadı değişikliği davası sebebiyle uygulanacak; 02/07/1934 tarih ve 2525 sayılı Soyadı Kanunun 4. maddesinin; Anayasanın 10., 13. ve 41. maddelerine aykırı olduğu düşünülmekle; Anayasanın 152. ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanunun 28. maddesi uyarınca iptal edilmesi için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiştir.

02/07/1934 tarih ve 2525 sayılı Soyadı Kanunun 4. maddesi; 'Soyadı seçme vazifesi ve hakkı evlilik birliğinin reisi olan kocaya aittir. Evliliğin feshi veya boşanma hallerinde çocuk anasına tevdi edilmiş olsa bile babasının seçtiği veya seçeceği adı alır...'

Anayasanın 10. maddesi; 'Herkes, dil, ırk, renk, *cinsiyet*, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle *ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir*. (Ek fıkra: 07/05/2004 - 5170 S.K./I. mad) *Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir*. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür...'

Anayasanın 13. maddesi; '*Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.*'

Anayasanın 41.maddesi; 'Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır...'

Mersin 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 09/10/2001 tarih ve 2000/618 esas, 2001/1013 karar sayılı ilamı ile boşanma sonunda müşterek çocuk (')'ın velayet hakkı tevdi edilmiş olan

Esas Sayısı : 2010/119
Karar Sayısı : 2011/165

davacı anne (')'ın açmış olduğu küçükle ilgili iş bu Soyadı Değişikliği davasında uygulanacak olan 2525 sayılı Soyadı Kanunun 4/2 maddesinde yazılı 'Evliliğin feshi ve boşanma hallerinde çocuk anasına tevdi edilmiş olsa bile babasının seçtiği veya seçeceği adı alır.' hükmünün; ailenin eşler arasında eşitliğe dayandığına ilişkin Anayasanın 41. maddesi ile Kadınlar ve Erkeklerin eşit haklara sahip olduğuna dair Anayasanın 10. maddesine ve dolayısıyla Anayasanın temel hak ve özgürlüklerin Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağına ilişkin 13. maddesine aykırı olduğu ve bu itibarla iptal edilmesi gerektiği ve bu sayede uygulamada hakkaniyetin sağlanabileceği kanaatine varılmıştır."